

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 31 grudnia 1984 r.

w sprawie opodatkowania podatkami obrotowym i dochodowym przychodów ze sprzedaży ewidencjonowanej.

Na podstawie art. 9 pkt 1 i 4, art. 18 ust. 3 i art. 38 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 27, poz. 111, z 1982 r. Nr 45, poz. 289 i z 1984 r. Nr 52, poz. 268) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Osoby fizyczne wykonujące działalność wytwórczą, handlową i usługową, w tym również w zakresie wolnych zawodów, zwane dalej „podatnikami”, mogą być opodatkowane podatkiem obrotowym oraz zryczałtowanym podatkiem dochodowym na zasadach określonych w rozporządzeniu.

2. Rozporządzenie nie dotyczy podatników wykonujących działalność w zakresie handlu artykułami przemysłowymi i handlu żywcem, w zakresie przewozu osób i ładunków taksówkami osobowymi i bagażowymi oraz wolnych zawodów w zakresie służby zdrowia.

3. Opodatkowaniu na zasadach rozporządzenia nie stoi na przeszkodzie uboczna sprzedaż w zakładach hotelarskich prasy, wyrobów tytoniowych i zapalek, wydawnictw i drobnych pamiątek turystycznych oraz innych drobnych towarów związanych z turystyką.

§ 2. 1. Podatnicy mogą być opodatkowani podatkiem obrotowym oraz zryczałtowanym podatkiem dochodowym, jeżeli:

- 1) wykonują w ramach jednego zakładu jeden lub więcej rodzajów działalności wymienionych w § 1 ust. 1 na podstawie uprawnień przewidzianych w odrębnych przepisach,
- 2) nie wykonują sami ani ich małżonkowie innej działalności niż wymieniona w pkt 1, chyba że przepisy szczególne dotyczące opodatkowania tej innej działalności stanowią inaczej; nie wyłączają jednak zastosowania opodatkowania na zasadach rozporządzenia wykonywanie przez małżonka we własnym imieniu działalności opodatkowanej na zasadach rozporządzenia,
- 3) prowadzą zgodnie ze stanem faktycznym ewidencję sprzedaży wyrobów, towarów i usług oraz przewidzianą w odrębnych przepisach ewidencję dowodów zakupu niektórych materiałów i towarów,
- 4) osiągnęli z działalności w roku poprzedzającym rok podatkowy dochód nie przekraczający sześciokrotnej przeciętnej w tym roku płacy w gospodarce społecznej albo opłacali w tym roku podatki obrotowy i dochodowy w formie karty podatkowej lub opłatę skarbową z tytułu wykonywania rzemiosła; podatnicy wykonujący świadczenia na eksport oraz działalność wyłącznie w zakresie rzemiosła: rzeźnictwo i wędliniarstwo, kuchmistrzostwo, młynarstwo, piekarstwo, cukiernictwo oraz wytwarzanie cukierków i wyrobów czekoladowych mogą być opodatkowani na zasadach rozporządzenia także wtedy, gdy osiągnęli w roku poprzedzającym rok podatkowy wyższy dochód, z tym że w razie wykonywania działalności w zakresie cukiernictwa oraz wytwarzania cukierków i wy-

robów czekoladowych — nie wyższy łącznie z tych rodzajów rzemiosła niż przypadający od obrotu ze świadczeń na rynek krajowy w wysokości 30.000.000 zł.

2. Wysokość sześciokrotnej przeciętnej płacy, o której mowa w ust. 1 pkt 4, jest ogłaszana w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Finansów w drodze obwieszczenia Ministra Finansów — wstępnie w terminie do dnia 15 grudnia roku poprzedzającego rok podatkowy na podstawie danych o wysokości przeciętnej płacy w gospodarce społecznej — za trzy kwartały oraz ostatecznie — w terminie do dnia 15 lutego roku podatkowego na podstawie komunikatu Głównego Urzędu Statystycznego o wysokości przeciętnej płacy w gospodarce społecznej za rok poprzedzający rok podatkowy.

3. Podatek obrotowy i zryczałtowany podatek dochodowy mogą być płacone również przez spółki nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli wszyscy wspólnicy są wymienieni w uprawnieniu do wykonywania działalności.

4. Za dochód z działalności osiągnięty w roku poprzedzającym rok podatkowy przyjmuje się kwotę dochodu obliczonego w stosunku rocznym; w razie jednak wykonywania działalności, która ze względu na jej charakter jest wykonywana przez okres krótszy niż rok, przyjmuje się dochód faktycznie osiągnięty. Jeżeli podatnik w roku poprzedzającym rok podatkowy opłacał podatki obrotowy i dochodowy na ogólnych zasadach, za dochód z tej działalności uważa się dochód ostatecznie przyjęty do wymiaru podatku dochodowego, a w razie opodatkowania w innych formach — dochód ustalony przez urząd skarbowy.

5. W razie osiągnięcia przez podatnika lub jego małżonka dochodów z innych źródeł, podlegających opodatkowaniu tylko podatkiem dochodowym, dochody te podlegają opodatkowaniu na ogólnych zasadach. Do dochodu osiągniętego z tych źródeł przychodów stosuje się stopę podatku odpowiadającą dochodowi osiągniętemu ze wszystkich źródeł przychodów podatnika i jego małżonka, z wyjątkiem przychodów zwolnionych od podatku dochodowego bądź odrębnie opodatkowanych tym podatkiem z mocy przepisów szczególnych.

§ 3. 1. Podatnicy są obowiązani prowadzić ewidencję sprzedaży w książce ewidencji sprzedaży, do której wpisuje się bezpośrednio po sprzedaży poszczególne kwoty sprzedaży gotówkowej i kredytowej wyrobów, towarów i usług. Wpisaniu do książki podlegają również otrzymane zaliczki na poczet należności z tytułu sprzedaży, o które zmniejsza się należność wpisywaną po dokonaniu sprzedaży. W razie wykonywania różnych rodzajów świadczeń, od których obowiązują różne stawki podatku obrotowego albo od których w decyzji (§ 8 ust. 1) określono różne procentowe wskaźniki zysku netto od obrotu, podatnik powinien wpisywać kwoty należności za poszczególne rodzaje świadczeń w odrębnych rubrykach książki.

2. W razie dokonywania sprzedaży przez więcej niż jedną osobę, ewidencja sprzedaży może być prowadzona przez każdą z tych osób w odrębnej książce.

3. Książka ewidencji sprzedaży powinna być zbroszurowana, a jej karty ponumerowane.

4. Przed rozpoczęciem zapisów książka ewidencji sprzedaży powinna być przedstawiona przez podatnika do poświadczenia urzędowi skarbowemu.

5. Zapisy w książce ewidencji sprzedaży należy zsumować codziennie oraz po zakończeniu każdego miesiąca. W razie prowadzenia ewidencji sprzedaży w więcej niż jednej książce, po zakończeniu każdego miesiąca zapisy sum miesięcznych z poszczególnych książek należy przenieść do jednej książki i zsumować. Po zakończeniu roku należy sporządzić na oddzielnej karcie książki ogólne roczne zestawienie sum miesięcznych i zsumować je. Zapisy należy dokonywać atramentem lub długopisem.

6. Obowiązek dokonywania zapisów w książce ewidencji sprzedaży bezpośrednio po sprzedaży nie dotyczy:

- 1) sprzedaży udokumentowanej wystawionymi rachunkami,
- 2) podatników wykonujących działalność wyłącznie w zakresie rzemiosł: piekarstwo, młynarstwo, usługowy przemiał i przerób zbóż w wiatrakach oraz usługowe śrutowanie zboża, którzy stosownie do odrębnych przepisów rzetelnie prowadzą właściwą dokumentację wypieku bądź przemiału (śrutowania).

Podatnicy ci wpisują do książki sumy miesięcznych obrotów wynikające z kopii wystawionych rachunków lub książki wypieku albo właściwej dokumentacji przemiałowej.

7. Obowiązek dokonywania zapisów w książce ewidencji sprzedaży bezpośrednio po sprzedaży wyrobów, towarów i usług nie dotyczy również podatników:

- 1) wykonujących działalność wyłącznie w zakresie rzemiosł: rzeźnictwo i wędliniarstwo, kuchmistrzostwo, cukiernictwo, piekarstwo wraz z cukiernictwem, wytwarzanie cukierków i wyrobów czekoladowych oraz wytwarzanie napojów chłodzących, jeżeli sprzedaż dokonywana jest bezpośrednio konsumentom, a także w zakresie obsługi szatni,
- 2) wykonujących osobiście lub przy pomocy małżonka:
 - a) działalność gastronomiczną w zakresie sprzedaży napojów chłodzących na szklanki i piwa beczkowego na kucie oraz lodow,
 - b) działalność handlową w zakresie sprzedaży kwiatów oraz warzyw i owoców bez użytkowania w tym celu pomieszczeń zamkniętych lub otwartych.

Podatnicy ci wpisują do książki dzienne sumy sprzedaży nie później niż przed rozpoczęciem sprzedaży w dniu następnym.

8. Obowiązek prowadzenia ewidencji sprzedaży powstaje od pierwszego dnia okresu, którego dotyczy wniosek o zastosowanie opodatkowania na zasadach rozporządzenia.

§ 4. Podatnicy opodatkowani na zasadach rozporządzenia są zwolnieni od obowiązku prowadzenia ksiąg i składania zeznań podatkowych.

§ 5. 1. Podatnicy zatrudniający przy wykonywaniu działalności pracowników lub członków rodziny są obowiązani prowadzić książkę ewidencji zatrudnienia tych osób. Zapisy w książce nie obejmują małżonka podatnika oraz pracowników zatrudnionych w celu nauki zawodu lub przyuczenia do wykonywania określonej pracy.

Przed rozpoczęciem zapisów książka powinna być przedstawiona do poświadczenia urzędowi skarbowemu.

2. Książka ewidencji zatrudnienia powinna być zbroszurowana, ponumerowana i zawierać: liczbę porządkową, imię i nazwisko osoby zatrudnionej, daty rozpoczęcia i zakończenia pracy przez tę osobę oraz adnotacje o przerwach w zatrudnieniu. Zapis dotyczący zatrudnienia danej osoby powinien być dokonany nie później niż przed rozpoczęciem pracy przez tę osobę.

§ 6. Opodatkowanie na zasadach określonych w rozporządzeniu może być zastosowane do podatnika, który złoży urzędowi skarbowemu wniosek według ustalonego wzoru o zastosowanie takiego opodatkowania w terminie określonym dla zgłoszenia obowiązku podatkowego albo w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ostatecznie wysokości sześciokrotnej przeciętnej płacy, o której mowa w § 2 ust. 2.

§ 7. 1. Podstawę opodatkowania podatkiem obrotowym stanowi obrót roczny wynikający z książki ewidencji sprzedaży.

2. Podstawę opodatkowania zryczałtowanym podatkiem dochodowym stanowi dochód roczny ustalony z zastosowaniem określonego w decyzji (§ 8 ust. 1) procentowego wskaźnika zysku netto od obrotu, pomniejszonego o należny od tego obrotu podatek obrotowy.

3. W wypadkach określonych w § 2 ust. 1 pkt 2 zdanie drugie oraz w § 2 ust. 3 i 5, a także w razie osiągnięcia przez podatnika lub jego małżonka dochodu ze świadczeń na eksport opodatkowanego w formie ryczałtu pobieranego za pośrednictwem spółdzielni rzemieślniczej, przy ustalaniu podatku dochodowego uwzględnia się odpowiednio wyższą lub niższą stopę procentową tego podatku. Jeżeli działalność jest wykonywana przez spółkę, podatek dochodowy od dochodów osiągniętych przez spółkę stanowi suma kwot tego podatku obliczonych dla poszczególnych wspólników.

4. W razie zastosowania opodatkowania za część roku podatkowego, zryczałtowany podatek dochodowy ustala się przyjmując za podstawę dochód osiągnięty w tym okresie i stosując do niego stopę podatku odpowiadającą dochodowi obliczonemu w stosunku rocznym; dotyczy to również wymiaru podatku dochodowego za pozostałą część roku, jeżeli podatnik w tym okresie uzyskał dochód podlegający opodatkowaniu.

5. Przy obliczaniu podatku obrotowego i zryczałtowanego podatku dochodowego stosuje się zwolnienia i obniżki określone w przepisach o tych podatkach.

§ 8. 1. W decyzji w sprawie zastosowania opodatkowania na zasadach rozporządzenia urząd skarbowy określa procentowy wskaźnik zysku netto od obrotu, pomniejszonego o podatek obrotowy. Urząd skarbowy może określić więcej niż jeden wskaźnik zysku netto, jeżeli podatnik wykonuje różne rodzaje działalności lub w ramach jednego rodzaju działalności różne rodzaje świadczeń.

2. Podatnik może zrzec się zastosowania opodatkowania na zasadach rozporządzenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji w sprawie zastosowania opodatkowania na tych zasadach. W tym samym terminie — także po otrzymaniu decyzji o odmowie zastosowania opodatkowania na zasadach rozporządzenia — podatnik może złożyć wniosek o zastosowanie innej zryczałtowanej formy opodatkowania, jeżeli wykonuje działalność w warunkach uprawniających do jej zastosowania.

3. Jeżeli podatnik nie złoży wniosku, o którym mowa w ust. 2, powstaje obowiązek płacenia podatków obrotowego i dochodowego na ogólnych zasadach. Obowiązek zaprowadzenia właściwych ksiąg powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po otrzymaniu ostatecznej decyzji o odmowie zastosowania opodatkowania na zasadach rozporządzenia lub po zrzeczeniu się przez podatnika zastosowania tej formy opodatkowania. Do tego czasu podatnik ma obowiązek prowadzić ewidencję sprzedaży.

§ 9. 1. Podatnicy są obowiązani wpłacać w ciągu roku podatkowego bez wezwania, w terminie do dnia 12 każdego miesiąca za miesiąc ubiegły, zaliczki na poczet podatku obrotowego i zryczałtowanego podatku dochodowego oraz składać urzędowi skarbowemu, w terminie do dnia 12 następnego miesiąca po upływie kwartału deklaracje na te zaliczki według ustalonego wzoru. Zaliczkę za dwa pierwsze miesiące kwartału stanowi 1/3 sumy zaliczek za kwartał ubiegły. Zaliczkę za trzeci miesiąc kwartału, z wyjątkiem zaliczki za miesiąc grudzień, stanowi różnica między sumą podatku obrotowego i zryczałtowanego podatku dochodowego przypadających od kwartalnego obrotu wynikającego z książki ewidencji sprzedaży oraz od kwartalnego dochodu odpowiadającego iloczynowi obrotu pomniejszonego o należny podatek obrotowy i procentowego wskaźnika zysku netto określonego w decyzji w sprawie zastosowania opodatkowania na zasadach rozporządzenia. Do dochodu stosuje się stopę procentową podatku dochodowego odpowiadającą temu dochodowi obliczonemu w stosunku rocznym. W razie wykonywania działalności, która ze względu na jej charakter jest wykonywana przez okres krótszy niż rok, do dochodu stosuje się stopę procentową podatku dochodowego odpowiadającą temu dochodowi obliczonemu w stosunku do liczby miesięcy, w których działalność jest wykonywana w ciągu roku.

2. W wypadkach określonych w § 2 ust. 1 pkt 2 zdanie drugie oraz w § 2 ust. 3 i 5, a także w razie osiągnięcia przez podatnika lub jego małżonkę dochodu ze świadczeń na eksport opodatkowanego w formie ryczałtu pobieranego za pośrednictwem spółdzielni rzemieślniczej, przy ustalaniu wysokości zaliczki uwzględnia się odpowiednio wyższą lub niższą stopę procentową podatku dochodowego. Przy ustalaniu wysokości zaliczki uwzględnia się również zwolnienia od podatku obrotowego i obniżki zryczałtowanego podatku dochodowego, o których mowa w § 7 ust. 5.

3. Na wniosek podatnika urząd skarbowy:

- 1) ustala stopę procentową podatku dochodowego odpowiadającą przewidywanemu dochodowi rocznemu w razie znacznego zróżnicowania dochodów kwartalnych,
- 2) zezwala na wpłacanie zaliczek na poczet podatku obrotowego i zryczałtowanego podatku dochodowego na podstawie deklaracji miesięcznych.

4. Podatnicy, którzy w roku poprzedzającym rok podatkowy płacili podatki obrotowy i dochodowy na innych zasadach albo rozpoczęli wykonywanie działalności w ciągu roku podatkowego, za okres pierwszych dwóch kwartałów są obowiązani wpłacać zaliczki na poczet podatku obrotowego i zryczałtowanego podatku dochodowego na podstawie deklaracji miesięcznych.

5. Zaliczkę za miesiąc grudzień stanowi różnica między sumą podatku obrotowego i zryczałtowanego podat-

ku dochodowego za rok podatkowy a sumą zaliczek za poprzednie miesiące tego roku. Do deklaracji za czwarty kwartał (za miesiąc grudzień) podatnicy obowiązani są dołączyć książkę ewidencji sprzedaży za rok podatkowy.

6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio w razie zaprzestania na stałe wykonywania działalności w ciągu roku podatkowego, z tym że podatnicy są obowiązani obliczyć i wpłacić zaliczkę za ostatni miesiąc wykonywania działalności oraz złożyć deklarację wraz z książką ewidencji sprzedaży w terminie 12 dni od dnia zaprzestania działalności.

§ 10. W razie wątpliwości co do rzetelności złożonej deklaracji, urząd skarbowy wzywa podatnika do udzielenia niezbędnych wyjaśnień, wyznaczając mu odpowiedni termin oraz wskazując przyczyny, z powodu których deklarację podaje w wątpliwość.

§ 11. 1. Podatnicy są obowiązani zawiadomić urząd skarbowy o zmianach, jakie zaszły w stosunku do stanu faktycznego podanego we wniosku o zastosowanie opodatkowania na tych zasadach, a mianowicie:

- 1) o zmianach, które powodują utratę warunków do opodatkowania na zasadach rozporządzenia,
- 2) o zmianach mających wpływ na procentowy wskaźnik zysku netto od obrotu, tj. o zmianach w stanie zatrudnienia, o zmianach miejsca wykonywania działalności oraz o zmianach rodzaju i zakresu wykonywanej działalności.

2. Zawiadomienia o zmianie należy dokonać na piśmie w terminie 7 dni od powstania zmiany.

§ 12. W razie zawiadomienia o zmianach, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 2, urząd skarbowy może z urzędu lub na wniosek podatnika zmienić procentowy wskaźnik zysku netto od obrotu, poczynając od dnia, w którym zaszły zmiany. Decyzję w sprawie zmiany wskaźnika urząd skarbowy doręcza podatnikowi w terminie 14 dni od złożenia zawiadomienia o zmianach. Przepis § 8 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 13. 1. Podatnicy, którzy zawiadomią urząd skarbowy o utracie warunków do opodatkowania na zasadach rozporządzenia, zostaną opodatkowani podatkami obrotowym i dochodowym na ogólnych zasadach, poczynając od dnia, w którym nastąpiła utrata tych warunków. Obowiązek zaprowadzenia właściwych ksiąg powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatnik utracił warunki do opodatkowania na zasadach rozporządzenia. Do tego czasu podatnik jest obowiązany prowadzić książkę ewidencji sprzedaży.

2. Do podatników, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepis § 7 ust. 4 w zakresie sposobu ustalenia wysokości zryczałtowanego podatku dochodowego oraz podatku dochodowego na ogólnych zasadach. Podatnicy ci są obowiązani złożyć urzędowi skarbowemu książkę ewidencji sprzedaży w terminie do dnia 12 miesiąca następującego po miesiącu, w którym utracili warunki do opodatkowania na zasadach rozporządzenia.

§ 14. 1. Podatnicy, którzy:

- 1) podali we wniosku o zastosowanie opodatkowania na zasadach rozporządzenia dane niezgodne ze stanem faktycznym, powodujące nieuzasadnione zastosowanie opodatkowania na tych zasadach lub ustalenie wysokości podatku obrotowego oraz zryczałtowanego podatku dochodowego w kwocie niższej od należnej,

- 2) **nie zawiadomili** urzędu skarbowego o zmianach powodujących utratę warunków do opodatkowania na zasadach rozporządzenia albo mających wpływ na podwyższenie procentowego wskaźnika zysku netto bądź w zawiadomieniu podali dane w tym zakresie niezgodne ze stanem faktycznym,
- 3) **prowadzili nierzetelnie** książkę ewidencji sprzedaży lub książkę zakupów albo dokumentację, o której mowa w § 3 ust. 6 pkt 2, bądź nie prowadzili ich w ogóle albo nie przedstawili urzędowi skarbowemu, uniemożliwiając przez to sprawdzenie prawidłowości obliczenia wysokości podatku obrotowego i zryczałtowanego podatku dochodowego,
- 4) **wykazali obrót** niższy od przeciętnie osiąganego, nie wynikający z indywidualnych warunków wykonywania działalności, w szczególności rodzaju i miejsca wykonywania działalności, wielkości zużycia materiałów, wielkości zapasów surowców, materiałów, półwyrobów, wyrobów gotowych i towarów oraz stanu zatrudnienia, i okoliczność ta, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego z udziałem podatnika i zasięgnięciu opinii właściwej organizacji samorządu społeczno-zawodowego podatników, została potwierdzona opinią biegłego,

zostaną wyłączeni z zastosowania opodatkowania na zasadach rozporządzenia i będą płacić podatki obrotowy i dochodowy na ogólnych zasadach za cały rok podatkowy. Podatnikom tym nie ustala się również w okresie dwóch następnych lat podatkowych zryczałtowanych form opodatkowania, z wyjątkiem stosowanych z urzędu oraz od przychodów ze świadczeń na eksport wykonywanych za pośrednictwem spółdzielni rzemieślniczej.

2. W wypadkach określonych w ust. 1 obowiązek zaprowadzenia właściwych ksiąg powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zo-

stała doreczona ostateczna decyzja wyłączająca podatnika z zastosowania opodatkowania na zasadach rozporządzenia.

§ 15. W razie wyłączenia podatnika z zastosowania opodatkowania na zasadach rozporządzenia, kwoty wpłacone z tego tytułu zalicza się na podatki obrotowy i dochodowy za dany rok podatkowy, ustalone na ogólnych zasadach.

§ 16. Podatnicy wykonujący działalność w zakresie handlu artykułami spożywczymi ze sprzedażą napojów alkoholowych, w tym również piwa, którzy w 1984 r. cplacali podatki obrotowy i dochodowy w formie karty podatkowej, podają w deklaracjach na zaliczki na podatek obrotowy i zryczałtowany podatek dochodowy za miesiące styczeń i luty 1985 r. obroty i dochody bez obowiązku ich udokumentowania.

§ 17. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 1983 r. w sprawie zryczałtowania podatków obrotowego i dochodowego od przychodów ze sprzedaży ewidencjonowanej (Dz. U. Nr 1, poz. 5 i Nr 75, poz. 342).

§ 18. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1985 r., z tym że przepisy:

- 1) § 2 ust. 1 pkt 3 w odniesieniu do podatników określonych w § 17,
- 2) § 5,
- 3) § 14 ust. 1 pkt 3 w zakresie prowadzenia książki zakupów

wchodzą w życie z dniem 1 marca 1985 r.

Minister Finansów: S. Nieckarz